

Výběr z nově vydaných titulů¹

Olga Čejková

Lucie Mazalová (2015). *Eschatologie v díle Jana Husa*. Brno: Munipress.

ISBN: 978-80-210-7953-3

Kniha představuje Husovy myšlenky o posledních věcech tak, jak nám je dnes zprostředkovává jeho dílo a jeho život, které tvoří nerozlučný celek. Vychází z obsahového, jazykového a literárněhistorického rozboru Husových vybraných, zejména latinských kázání a korespondence. Zohledňuje však také další jeho díla i tvorbu jiných, pro tuto problematiku relevantních autorů – především Milíče z Kroměříže, Matěje z Janova a Johna Wyclifa. Představuje tak Husovu eschatologii v širším, především reformačním kontextu.

Jana Nechutová & Jana Fuchsová (2015). *Mistr Jan Hus v polemice a za katedrou*. Brno: Munipress.

ISBN: 978-80-210-7873-4

Mistr Jan Hus je v této knize představen svými latinskými texty především jako polemik a univerzitní učitel. Z polemických spisů byl pro překlad zvolen projev proti Angličanu Johnu Stokesovi a tři traktáty proti prodeji odpustků. Z univerzitního působení Mistra Jana vzešlo několik promočních promluv, jsou zde podány ty, které dosud do češtiny překládány nebyly. Jsou zajímavé tím, že osobnost českého reformátora ukazují jinak, než jak o něm obvykle uvažujeme, a také svým svěžím jazykem a stylem. Vedle obou témat, která prozrazuje titul knížky, jsou zde dva texty teologického obsahu, ovšem s tehdy aktuálním společenským dosahem: kázání Jděte i vy na mou vinici a kvestie O třech pochybnostech. Texty jsou (s jedinou nepatrnou výjimkou) do češtiny přeloženy po prvé.

Jana Malecká (2014). *Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islámu*. Brno: Munipress.

ISBN: 978-80-210-7212-1

Publikace se zabývá tradicemi sunnitských muslimů spjatými s narozením, svatbou a pohřbem. Regionálně se práce zaměřuje na území Sýrie, Jordánska, Izraele, Palestiny a České republiky. Zaměřuje se na tradice sunnitských muslimů žijících ve zmiňovaných zemích, na tradice Syřanů, Jordánců a Palestinců, kteří žijí v České republice, a dále i na české konvertity. Vybrané tradice těchto dvou odlišných kultur (arabských muslimů a českých muslimů) jsou komparovány, čímž lze postihnout rozdíly a podobnosti mezi jejich nositeli, kteří žijí v kulturně a nábožensky odlišných prostředích.

¹ Texty anotací jsou převzaty od nakladatelů. Redakčně upraveno.

Dagmar Dobšovičová Pintířová (2016). *Žitkovské bohyně: Lidová magie na Moravských Kopanicích*. Brno: Munipress.

ISBN: 978-80-210-8158-1

„Milá paní, na také řečnovanje já čas nemám!“ Na počátku 90. let minulého století se studentka etnologie Dagmar Pintířová rozhodla ve své diplomové práci zpracovat fenomén žitkovských bohýň z Moravských Kopanic, svého rodného kraje. Vydala se do Žitkové a v roli klientky opakovaně navštívila poslední žijící bohyně Irmu Gabrhelovou (1905–2001) a Kateřinu Hodulíkovou (1899–1991). V terénních výzkumech pokračovala i ve druhé polovině 90. let. Zaznamenala nejen rozhovory s hlavními aktérkami, ale i vzpomínky řady pamětníků. Vznikl tak výjimečný pramen, který se stal zdrojem dalších odborných prací (Jiří Jiljík: *Žitkovské bohyně*, 2005) a především inspirací k tvorbě umělecké (Kateřina Tučková: *Žitkovské bohyně*, 2012). Cennou etnologickou sondu do duchovního života mizejících Kopanic vydává Masarykova univerzita poprvé, a to v edici Etnologické materiály.

Libor Čech (2016). *Írán a kultura mučednictví od zbožnosti k protestu*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2546-3

Předkládaná monografie zkoumá povahu a význam kultury mučednictví (farhang-e šahádat) v současné íránské společnosti se zvláštním důrazem na delimitaci nábožensko-politické dimenze tohoto fenoménu a určení příčin a důsledků poměrně nedávné reinterpretace, která tuto kulturu radikálně posunula ze sféry nábožensko-spirituální do politicko-ideologické. Autor se snaží předložit pádné argumenty založené na premise, která kulturu mučednictví vytyčuje jako esenciální zdroj při konstruování identit a utvrzování solidarity mezi íránskými šíity, a to na základě sdílené kolektivní paměti a kolektivního traumatu vycházejícího z potupných reminiscencí na události z bitvy u Karbaly z 10. října 680.

Bronislav Ostřanský & Ondřej Beránek (2016). *Islámský stát*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2654-5

Islámský stát (IS) s nečekanou rychlostí a brutalitou vtrhnul v roce 2014 skrze zpravodajství do našeho povědomí a od té doby nepřestává vyvolávat mnoho emocí i otázek. Jak chce, abychom jej viděli – a jaký doopravdy je? Jde o do krajnosti dotaženou radikalizaci islamismu či spíše brutální podobu islamizace extremismu? A z jaké perspektivy se nejlépe dobereme odpovědi? V kontextu IS západní média často zmiňují slovní spojení „kultura smrti“. Smrt, záhrobí a očekávaný konec světa hrají zásadní roli v rétorice IS, stejně jako v propagandě, kterou tak účinně ohromují Západ. Bez smrti a záhrobí, a to v mnoha jejich aspektech a rovinách vnímání, je zkrátka přemítání o IS předem odsouzeno k neúplnosti. Smrt „obětujícího se mučedníka“ IS na bojovém poli jako nepřekonatelná bojová taktika; smrt jako vysvobození pro Onen svět plný rajských příslibů v barvitě a dramatické propagandě IS; nekompromisní hroboborectví jako radikální přístup k posledním věcem člověka; tedy smrt oslavovaná, zasazovaná do univerzálního kontextu

apokalyptického boje sil Dobra a Zla, teologicky rozebírána v souvislostech mučednictví či umně propagandistiky ošetřená v mediálních vzkazech IS směrem na Západ – to vše, a mnohem více, rozebírá monografie editorů Ondřeje Beránka a Bronislava Ostránského, vědeckých pracovníků Orientálního ústavu AV ČR.

Jaroslav Šebek (2016). *Za Boha, národ, pořádek.* Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2576-0

Kniha se zabývá tematikou antidemokratických a nacionalistických tendencí v prostředí českého a německého katolicismu v Československu v meziválečném období. Problematika je zmiňována také ve střeoevropském kontextu – především s důrazem na vývoj v Rakousku a Německu. Pozornost se věnuje rovněž papežské politice tohoto období, která svou snahou o ofenzivnější vystupování církve ve veřejném prostoru přinášela mimo jiné konsekvence k postojům katolických kruhů u nás a byla současně konfrontována s nástupem autoritativních a totalitních režimů v Evropě.

Rachel L. Greenblatová (2016). *„Aby vyprávěli svým dětem“: Paměť židovské obce v raně novověké Praze.* Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2541-8

Americké historičce Rachel L. Greenblattové se podařilo na základě mnohaletého studia vytvořit pozoruhodný „portrét“ každodenního života židovské společnosti v Praze v průběhu 16. a 17. století. Tématem jejího zkoumání jsou způsoby, jimiž se obyvatelé židovské čtvrti snažili uchovat vzpomínky, paměť společnosti pro další generace v kronikách, náhrobních nápisech nebo textech vzpomínkových liturgií. Její kniha není jen důkladně zpracovaným výsledkem skvělé badatelské práce, nese v sobě navíc silné kouzlo poezie původních hebrejských a jidiš pramenů. Výsledkem je tak působivá „báseň“, přivádějící do naší současnosti několik generací lidí, které nejen svými životy, ale také vzpomínkami na ně vytvářeli jedinečný *genius loci* židovské Prahy.

Yosef H. Yerushalmi (2016). *Freudův Mojžíš.* Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2501-2

Autor nabízí nový pohled na nejkontroverznější a nejzáhadnější práci Sigmunda Freuda, jedinou z jeho knih s židovskou tematikou: *Muž Mojžíš a monoteistické náboženství*. Je Freudův výklad, že Mojžíš byl Egypťan, koncept monoteismu přejal z egyptských představ a byl Židy zabit poté, co jim monoteismus představil, opravdu psychologickým dokumentem Freudova nevyřešeného vztahu k vlastní židovské identitě? Yerushalmi naproti tomu za použití historické a filologické analýzy knihu představuje jako Freudův pokus pod stínem nacismu odkrýt, proč jsou Židé takoví, jací jsou, a dochází k velmi zajímavému přehodnocení pocitů, jež Freud choval vůči antisemitismu a nežidovskému světu, a především hloubky a intenzity Freudovy identity coby „bezbožného Žida“.

Daniel Topinka (Ed.) (2016). *Muslimové v Česku: Etablování muslimů a islámu na veřejnosti*. Brno: Barrister & Principal.

ISBN: 978-80-7485-115-5

Kniha přináší výsledky řady sociologických a antropologických výzkumů týkajících se etablování muslimů a islámu v českém prostředí, které proběhly v rámci výzkumu „Islám v ČR: etablování muslimů ve veřejném prostoru“. Předkládá informace z perspektivy sociálně-vědního poznání a je příspěvkem do diskuse, která se v české společnosti v posledních letech rozpoutala. Kniha je souborem speciálních studií: Muslimové a islám po roce 1989, Muslimové a islám v perspektivě správy věcí veřejných, Muslimové a islám optikou veřejnosti a médií, Muslimové o islámu, o sobě a o nás.

Kateřina Plisková (2016). *Propaganda džihádu: Časopisy Al-káidy, Islámského státu a Tálibánu v angličtině*. Brno: Barrister & Principal.

ISBN: 978-80-7485-113-1

Džihádistická propaganda, která se šíří volně na internetu ve formě online časopisů, je stále se prohlubujícím trendem, který dnes představuje významnou bezpečnostní hrozbu. Ta může vést k radikalizaci a rekrutaci osob do džihádistických skupin, ale i k jejich motivaci provést teroristický čin uvnitř nepřátelské společnosti. Předkládaná publikace se zabývá třemi případy džihádistických časopisů, za kterými stojí významné islamistické organizace. Jedná se o časopis Inspire, který vydává Al-Káida na Arabském poloostrově, časopis Dabiq, jenž je počínem Islámského státu, a Azan, za nímž stojí Pákistánské hnutí Tálibánu. Analýza jednotlivých případů vychází z modelu analýzy propagandy od Gartha Jowetta a Victorie O'Donnellové. V knize jsou představeny způsoby a techniky, které islamistické organizace využívají k propagandě vlastní ideologie a zejména k manipulaci s cílovým publikem. Součástí jsou názorné ukázky vizuálního zpracování vybraných časopisů, které doplňují textový obsah. V závěru dochází ke vzájemnému porovnání představených případů, přičemž jsou identifikovány základní charakteristické rysy dané formy džihádistické propagandy.

Bruno Latour (2016). *Stopovat a skládat světy s Brunem Latourem: Výbor z textů 1998–2013*. tranzit.cz

ISBN: 978-80-87259-37-5

Kniha zachycuje myšlení autora v jeho výzkumném záběru od studií vědy a technologií přes analýzu povahy reprezentace v umění a náboženství po nejsoučasnější texty zabývající se globálním oteplováním či vědou a politikou v období antropocénu, kdy se lidstvo stává klíčovým geologickým činitelem na Zemi. Je to právě i tento široký záběr, který činí Bruno Latoura jednou z klíčových postav současných společenských věd a inspirátora uměleckých projektů.

